

Redegørelse af 10/2 1983 om regeringens bistandspolitik.

(Redegørelse nr. R 6).

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

1. I lyset af betænkningen fra det af den forrige regering nedsatte bistandspolitiske udvalg og den efterfølgende omfattende debat om dansk udviklingsbistand har jeg fundet det rigtigt at give folketinget en samlet redegørelse for regeringens bistandspolitik.

2. Det er et meget dystert billede, der tegner sig for udviklingslandene i de kommende år. Efter en i historisk sammenhæng markant økonomisk vækst til langt ind i 1970'erne er stort set alle udviklingslande i de seneste år for alvor blevet ramt af det økonomiske tilbageslag, som allerede satte ind i industrilandene i forbindelse med den første oliekrise. Den globale økonomiske krise, som vi selv i høj grad mærker, påvirker udviklingslandenes svage økonomier endnu stærkere. Hårdt ramt er lavindkomstlandene, men også mellemindkomstlandene står over for stagnation, store strukturproblemer og en stærkt stigende arbejdsløshed.

En lang række udviklingslande har allerede måttet gennemføre drastiske nedskæringer på statsbudgettet og begrænsninger i importen fra industrilandene, og i nogle tilfælde er der i realiteten tale om, at årtiers udviklingsindsats står på spil.

Under de herskende internationale økonomiske forhold er bl.a. krav om protektionistiske foranstaltninger med stadig stigende styrke blevet fremført i mange industrilande. På internationalt plan søger man imidlertid at dæmme op for en sådan udvikling, som er en alvorlig trussel imod de principper, som verdenshandelen i årtier har bygget på. Den vil ramme især udviklingslandene, men også Danmark. De senere års udvikling i Nord-Syd-forhandlingerne giver heller ikke grundlag for at tro, at væsentlige fremskridt til afhjælpning af udviklingslandenes nuværende økonomiske problemer vil kunne opnås inden for de nærmeste år. Den nødvendige politiske vilje dertil mangler simpelt hen i nogle af de lande, hvis samarbejde er helt afgørende på grund af deres økonomiske styrke. Dette hænger ikke mindst sammen med, at der fortsat ikke er afgørende tegn på, at et opsving i verdensøkonomien er umiddelbart forestående.

Der er derfor ikke tvivl om, at industrilandenes bistandsindsats vil være af væsentlig betydning for mange udviklingslandes muligheder for at fastholde de opnåede resultater og vende udviklingen. I den forbindelse bør det fremhæves, at en fortsat og forstærket vækst i udviklingslandene også mærkbart vil bidrage til at styrke verdensøkonomien som helhed.

3. Regeringen ønsker at bekræfte Danmarks tilslutning til de målsætninger for omfanget af industrilandenes udviklingsbistand, som er vedtaget i FN. Samtidig må regeringen beklage, at hovedparten af industrilandene – både i Øst og i Vest – ikke har udvist tilstrækkelig politisk vilje til at udmønte FN-vedtagelserne i konkret handling. Det må således konstateres, at de vestlige industrilande som helhed i 1981 kun ydede 0,35 pct. af bruttonationalproduktet i udviklingsbistand, og at Østlandene lå helt nede på omkring 0,14 pct.

I denne situation er det tilfredsstillende, at Danmarks bistand i en årrække har ligget over 0,7 pct. af bruttonationalproduktet. Det må imidlertid erkendes, at Danmark sammen med de tre andre lande, som ligger over en bistandsprocent på 0,7 – nemlig Sverige, Norge og Holland – i globalt perspektiv udgør en meget lille kreds. Skal det internationale samfund i de kommende år blot tilnærmelsesvis kunne imødekomme udviklingslandenes stigende bistandsbehov, er det nødvendigt, at den kreds udvides meget betydeligt. Regeringen vil internationalt arbejde aktivt for, at de andre industrilande øger deres indsats til fordel for den tredje verdens udvikling. Det vil vi gøre med den troværdighed og styrke, som ligger i, at regeringen trods vore alvorlige hjemlige økonomiske og beskæftigelsesmæssige problemer fastholder en bistandsprocent på 0,73 i 1983 og foreslår en forøgelse til 0,74 pct. i 1984 og de efterfølgende år.

4. Regeringen ønsker også at fastholde den nuværende lovs målsætning for dansk udviklingsbistand, som understreger, at økonomisk vækst, social fremgang og politisk uafhængighed er sammenhørende elementer i udviklingsprocessen. Indtil slutningen af 1960'erne lå eftertrykket som bekendt på »økonomisk vækst«. Der var en udbredt enighed om, at en hurtig økonomisk vækst var den bedste måde at udrydde fattigdommen i den tredje